

Честване 150 години от провеждането на първия учителски събор в град Шумен

На 27 април 2023 г. Негово Високопреосвещенство Варненският и Великопреславски митрополит Йоан възглави благодарствения молебен в шуменския храм "Възнесение Господне", с който беше дадено началото на празнично честване на една бележита годишнина за епархията, в която основна роля е имал приснопаметният Варненски и Преславски митрополит Симеон (1840-1937). В град Шумен е проведен първият учителски събор на 12 април 1873 г., на който се вземат важни и основополагащи решения за развитието на българското образование.

Именно поради тази причина, веднага след молебена, Негово Високопреосвещенство митрополит Йоан, ректорът на Шуменския университет проф. д.и.н. Георги Колев, доц. д-р Юрий Проданов – председател на общото събрание на ШУ "Епископ Константин Преславски", представители на академичната общност и гост-лектори, поднесоха венци пред паметника на видния български архиерей, намиращ се в близост до

храма, посветен на празника Възнесение Господне.

Архиереят отбеляза, че два месеца по-рано, през месец февруари, митрополит Симеон свиква епархийски събор, на който по негово предложение се вземат важни решения за организиране на епархията и учебното дело, преди всичко по селата. А провелият се през април първи учителски събор “надхвърля тази регионалност въобще в своето значение и смисъл”, заяви още митрополит Йоан.

Празничната програма продължи с тържествено събрание в Ректората на Шуменския университет, където пред студенти и желаещи да се докоснат до личността на митрополит Симеон бяха изнесени лекции. “За мен е радост, че сме се събрали тук да отбележим една изключително важна дата в историята на България, на българското образование, на Българската православна църква, защото преди 150 години в Шумен започва работата си първият учителски събор”, каза доц. д-р Юрий Проданов и допълни, че “именно тази инициатива на приснопочившия Варненски и Преславски митрополит Симеон поставя началото на институционализацията на българското образование, на онова, което наричаме образователен стандарт, нещо задължително за всяка модерна образователна система. В момент, в който нямаме държава, нямаме Министерство на образованието, нямаме регионални инспекторати Българската православна църква показва мощна подкрепа на българския учител и българските училища.”

Думата беше дадена на митрополит Йоан, който отбеляза, че историята на Църквата, включително и тази на Българската църква, “ясно свидетелства за дълбокото проникване между православната ни християнска духовност и църковната просвета, ярък пример за което е и личността и делото на нашия велик предшественик – Варненския и Преславски митрополит Симеон.”

“Успоредно с подпомагането на образователното дело, митрополит Симеон е и един от основните двигатели на процеса на развитието на богословското образование в България. Неговите специални архипастирски грижи и внимание са насочени както към учебно-възпитателното дело в Петропавловската и Самоковската духовни семинарии, така и към откриването на първата българска висша богословска школа – Богословския факултет на Софийския университет “Св. Климент Охридски”, който в настоящата година отбелязва своята 100-годишнина” – изтъкна митрополит Йоан.

В заключение на своето слово Негово Високопреосвещенство заяви: “Ще си

позволим да формулираме и Завета на Варненския и Преславски митрополит Симеон към поколенията и лично към всеки от нас: вярност – преди всичко – към Господ Бог и към Неговата Църква, преданост в служението на своя народ и широк, и наистина църковен, вселенски кръгозор, надхвърлящ всичко дребно и стесняващо ума и духа на човека и възпрепятстващо неговия – от Бога заповядан му – полет към небесните висоти, към дома на Отца, в който, както свидетелства божественият Евангелист, “... има много жилища” (Иоан 14:2).”

Сред гост-лекторите беше доказалата се като най-добре познаващата и изучавала живота и делото на приснопаметния архиерей проф. д.и.н. Лизбет Любенова, директор на Научния архив на Българската академия на науките. Тя насочи вниманието на присъстващите към паметния ден на учителския събор и подробно описа неговото протичане, както и въздействието му върху българския народ.

“Не си мислете, че учителският събор има нещо общо със сегашните народни представителства на онази сграда на жълтите павета, не – участват делегати около двайсетина души, защото турската власт не позволява големи сборища, които обаче вземат наистина съдбоносни решения”, отбеляза проф. Любенова.

Директорът на Научния архив на БАН сподели силното си впечатление от “погледа в бъдещето, който са решили онези двайсетина души: първо, задължително децата след 6-та си година трябва да ходят на училище, от 15 септември до 15 юни, и родители, които не желаят да пускат децата си и ги правят говедарчета и козарчета, ще бъдат наказвани, ще плащат глоба затова, че не образуват децата си; второ, децата трябва да идват на училище чисти, с джобенца (джобове) може да са изкърпени, но да са изпрани, и задължително да имат у джеба (джоба) си кърпа – не да си бършат с ръка сополите; ноктетата (ноктите) да са им изрязани, т.е. да са чисти... В училище митрополит Симеон държи да няма женски класове – отделени – и мъжки. Логиката му каква е? Сегашните дечица, момчета и момичета, трябва да седят на един чин. Защо? Защото те са бъдещите съпруг и съпруга и “няма да се гледат и да се ръгат като добитък”, както е записано в протоколите. Те трябва да се уважават, защото от тях зависи какво е възпитанието на бъдещото семейство.”

Лектори на конференцията бяха още директорът на II ОУ “Д-р Петър Берон” – гр. Шумен, г-н Павел Павлов, както и проф. д-р Виолета Кюркчийска, директор на Департамент за информация, квалификация и продължаващо

образование - Варна, които споделиха от своя дългогодишен опит за учебната дейност в нашето съвремие, носещо със себе си свои уникални особености.

ите имат
ставена в

ВАРНЕНСКА И ВЕЛИКОПРЕСЛАВСКА
СВЕТА МИТРОПОЛИЯ
www.mitropolia-varna.org

ВАРНЕНСКА И ВЕЛИКОПРЕСЛАВСКА
СВЕТА МИТРОПОЛИЯ
www.mitropolia-varna.org

ВАРНЕНСКА И ВЕЛИКОПРЕСЛАВСКА
СВЕТА МИТРОПОЛИЯ
www.mitropolia.varna.org

ВАРНЕНСКА И ВЕЛИКОПРЕСЛАВСКА
СВЕТА ЛИТРОПОЛИЯ
www.mitropolia-varna.org

ВАРНЕНСКА И ВЕЛИКОПРЕСЛВСКА
СВЕТА МИТРОПОЛИЯ
www.mitropolia-varna.org

ВАРНЕНСКА И ВЕЛИКОПРЕСЛАВСКА
СВЕТА МИТРОПОЛИЯ
www.mitropolia-varna.org

ВАРНЕНСКИ И ВЕЛИКОПРЕСЛАВСКИ
СВЕТА МИТРОПОЛИЯ
www.mitropolia-varna.org

Сградата на Априловска гимназия, 1922 г.

ю, 1923 г.

Полагане основите на II прогимназия
„Неофит Рилски“ в Габрово, 1926 г.

ВАРНЕНСКИ И ВЕЛИКОПРЕСЛАВСКИ
СВЕТА МИТРОПОЛИЯ
www.mitropolia-varna.org

Изготви: Георги Великов

mitropolia-varna.org